

Biblioteca Națională a Republicii Moldova – Instituție în Evoluție sau în loc de Prefață

Vera OSOIANU, director adjunct, BNRM

Lucrarea Biblioteca Națională a Republicii Moldova – Meridianul Zero al Sistemului Național de Biblioteci (1991-2016) este consacrată Aniversării a 185 de ani de la fondarea Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova și reprezintă o trecere în revistă a activității acesteia timp de 25 de ani, perioadă care coincide cu declararea și afirmarea Independenței Statului Suveran Republica Moldova. Anume în această perioadă au avut loc cele mai importante schimbări în domeniul biblioteconomic, a fost pusă temelia Bibliotecii Naționale în formula actuală, cu toate însemnele specifi ce unei instituții de nivel național.

Fundamentul formulei actuale a Bibliotecii Naționale este pus în anul 1990 când, prin hotărârea Ministerului Culturii, bibliotecii îi este atribuită statut de bibliotecă națională. Biblioteca Națională a Republicii Moldova n-a avut o dezvoltare pe linie dreaptă, un fir al existenței neîntrerupt și, respectiv, este o oglindă fidelă a unui stat în devenire, dar de fiecare dată când firul a fost reluat, instituția încerca să recupereze timp și să lichideze golurile.

Pe parcursul ultimilor 25 de ani, marcați de reforme și tranziție, Biblioteca Națională a jucat un rol aparte nu numai pentru Sistemul Național de Biblioteci și pentru profesie în general. Pe parcursul acestor ani are loc schimbarea de la un model biblioteconomic, impus din afară, la modelul național de biblioteconomie cu toate atributele acestuia: începând de la concepția modelului strategic (1991); revenirea la sistemul zecimal de clasifi care (1991); Legea cu privire la biblioteci (1994); descentralizarea; deideologizarea; fondarea structurilor profesionale naționale, a publicațiilor de specialitate, alinierea la tendințele și practicile de activitate promovate pe plan internațional etc. Urmărind publicațiile și evenimentele organizate de BNRM în această perioadă, urmărim evoluția bibliotecilor țării, urmărim evoluția profesioniștilor domeniului, evoluția relațiilor de colaborare cu bibliotecile din alte țări, cu organizațiile internaționale de profi l. Istoria BNRM din această perioadă este, totodată, oglinda istoriei biblioteconomiei naționale cu oameni, date și fapte care, adunate împreună, reprezintă un domeniu, o profesie cu mari responsabilități în devenirea unui neam.

Cu o colecție de peste 2,5 milioane de volume, inclusiv: cca 35 de mii de exemplare de carte veche și rară, 34 de mii de exemplare de publicații din domeniul arte și hărți, 26 de mii de documente audiovideo, benefi ciară a două exemplare de depozit legal, Biblioteca Națională este simbolul unității naționale, păstrătoare a memoriei culturale naționale și universale, zestrea, moștenirea și testamentul pentru urmași. Diriguind una din cele mai importante colecții ale țării, Biblioteca Națională face eforturi pentru a se afirma ca „bibliotecă a ultimei resurse”. În limbajul biblioteconomic aceasta însemnând, că bibliotecarii și cetățenii țării trebuie să găsească aici cartea sau resursele, indiferent de format, pe care nu le pot găsi în alte biblioteci și, la fel, expertiza specialistului și răspuns la întrebările la care nu pot răspunde alte biblioteci.

În întreaga sa activitate, Biblioteca Națională a ținut cont de recomandările UNESCO pentru bibliotecile naționale, potrivit cărora în țările unde bibliotecile sunt puține și slab dezvoltate de mare importanță sunt aspecte de activitate ce țin de: serviciile pentru alte biblioteci; consultanță și poziția de lider în domeniu; planificarea și coordonarea activității bibliotecare; formarea profesională continuă; cercetare și dezvoltare în biblioteconomie și științe ale informării. Toate aceste aspecte au fost oglindite în Profilul Biblioteconomic al Bibliotecii Naționale în conformitate cu care este programată activitatea instituției și relațiile cu bibliotecile țării. Acestor interese este subordonat și

repertoriul de servicii, produse și activități pentru biblioteci și bibliotecari. Toate acestea împreună constituie Meridianul Zero pentru Sistemul Național de Biblioteci al țării.

Pentru a face față exigențelor utilizatorilor, personalul Bibliotecii Naționale este orientat 6 Biblioteca Națională a Republicii Moldova. Monografie spre îmbunătățirea constantă a serviciilor, alinierea la standardele de calitate în concordanță cu așteptările și necesitățile în continuă schimbare și evoluție ale societății.

În semn de înaltă apreciere a meritelor deosebite în dezvoltarea sistemului național de biblioteci și pentru contribuția substanțială la salvagardarea patrimoniului național documentar, la 31 august 2012, Președintele Republicii Moldova, Excelența Sa Nicolae Timofti, a decorat Biblioteca Națională a Republicii Moldova cu „Ordinul Republicii”, cea mai importantă distincție a statului.

Pentru colectivul de azi al Bibliotecii Naționale, Aniversarea a 185 de ani de la fondare este un motiv de mândrie și bucurie, de conștientizare a importanței drumului parcurs și de ierarhizare a priorităților viitoare.

Monografia Biblioteca Națională a Republicii Moldova – Meridianul Zero al Sistemului Național de Biblioteci (1991 – 2016), prima de acest fel, este un omagiu și un gest de grațitudine pentru instituție și pentru toți bibliotecarii care, în timp, au asigurat dezvoltarea Bibliotecii Naționale, au contribuit la consolidarea și modernizarea domeniului, și au adus un plus de imagine pozitivă profesiei în întregime. Materialul inclus în monografie este structurat în trei compartimente și un șir de anexe, reflectând cele mai importante obiective ale unui centru biblioteconomic de nivel național, grija pentru patrimoniul cultural scris al țării, grija față de utilizatorii reali și potențiali, proiectele de colaborare, cooperare și consolidare a domeniului, dezvoltarea instituțională ca bază și garant pentru realizarea tuturor responsabilităților statutare.